

Beszámoló a Védőnői Szolgálat munkájáról

2023.évről

Kocsárdiné Járás Erika

Bozó Bettina

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Képviselő Testület!

Városunkban jelenleg 3 védőnő végzi a munkáját. A területi védőnők (Kocsárdiné Járasi Erika és Bozó Bettina) gondozzák a várandósokat és a 0-7 éves korú gyermekeket, az általános és középiskolánkat pedig (Erdősi Tiborné) iskolavédőnő látja el.

Beszámolónk, a területi védőnői munkát mutatja be.

Munkánkat a 49/2004 ESZCSM és a 26/2014 EMMI rendelet alapján végezzük.

- várandós anyák gondozása,
- 0-7 éves korú csecsemők és kisgyermek gondozása,
- Óvodások gondozása iskolába kerülésig,
- komplex családgondozást végzünk,
- oktatási intézménybe nem járó otthongondozott tanköteles korú gyermekek gondozása, családgondozását
- Nővédelemi feladatok (közreműködünk az egészségnevelésben, tanácsot adunk családtervezéssel kapcsolatban, segítjük a nők anyaságra való felkészülését, részt veszünk a szűrővizsgálatok szervezésében, elvégzésében),
- részt veszünk az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításban,
- népegészségügyi célú méhnyakszűrést végzünk mindketten.

Az alábbi szervezetekkel van munkakapcsolatunk:

- ❖ a városi önkormányzattal
- ❖ gyermekjóléti szolgálattal
- ❖ Gyermekvédelmi Központtal
- ❖ Járasi Gyámhatósággal
- ❖ a gyermekorvossal
- ❖ a házi orvosokkal
- ❖ várandósgondozást végző nőgyógyászokkal
- ❖ tanyagondnoki szolgálat munkatársaival.

- ❖ Óvodával, iskolával, bölcsődével
- ❖ a gyermekek fejlesztésével foglalkozó szakemberekkel.

Minden munka érdemi mérője a statisztikai adatok, egy párral szemléltetni szeretnénk munkánkat.

Születésszámok alakulása 2023. szept. 30-ig

A születésszámok emelkedéséről sajnos az idén sem tudunk beszámolni. Az év végéig az idén sem érjük el a 30-as születésszámot. **Várható születésszám: 28**

Míg az elmúlt években érezhető volt a Babaváró Hitel, a CSOK és a családi adókedvezmény pozitív hatása, ma már ez nagyon elenyésző részét képezi a babavállalásnak.

Az ingatlanárak emelkedése és a munkalehetőségek hiánya miatt a fiatalok elköltöznek, és előregszik a városunk. Ez komoly oka a születésszámok csökkenésének.

Továbbra is megfigyelhető, hogy az első gyermeket későbbi életkorban vállalják a fiatalok, és a 3 gyermek vállalása is egyre tudatosabb döntést igényel.

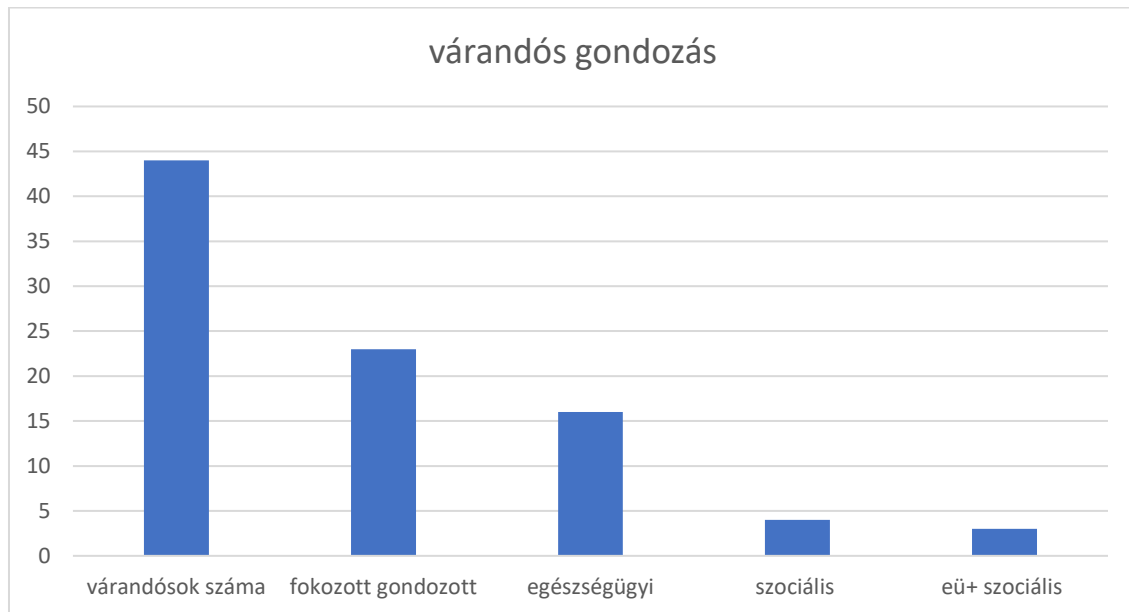
Viszont egyre több a házasságban született gyermek.

Az előző évekhez hasonlóan nagy az el-és bevándorlás és a nagyfokú elszegényedés. Rendkívül nagy igényességgel és igénytelenséggel is találkozunk munkánk során. Minden család más és más gondozást igényel és igényelne. Ez adja mindennapi munkánk komplexitását.

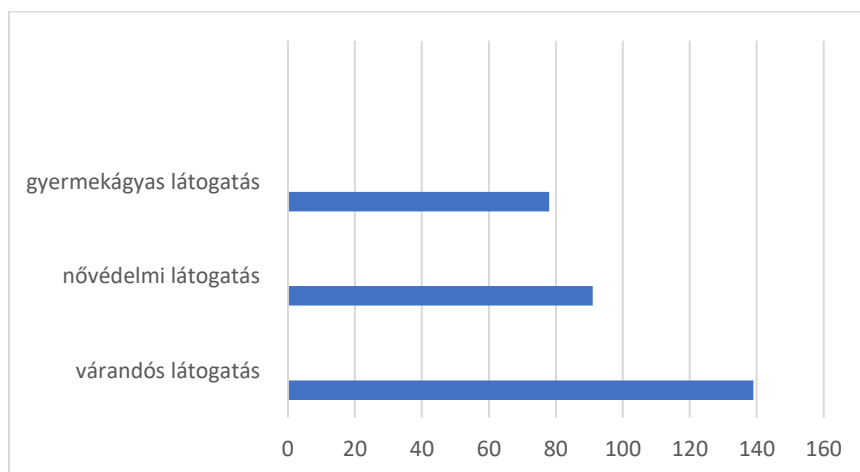
Az idei évben szeptemberig halvaszületés csecsemőhalálozás nem volt. 1 esetben volt koraszülés anya vándorló életmódja miatt. Egy fiatalkorú édesanya egészséges gyermeknek adott életet.

Várandós gondozás

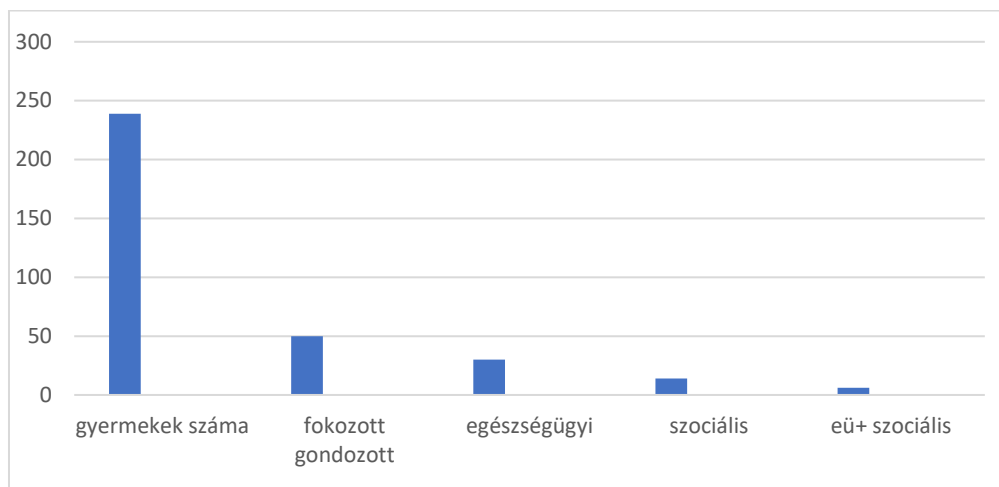

Látható egy magas várandós létszám a születésekhez képest, ezt az okozza, hogy a gondozott várandósok számában nem csak az adott évben jelentkezett kismamákat kell feltüntetnünk, hanem az előző évről áthozott gravidákat is, akik az adott évben nem szültek meg, de gondozva még voltak.

Tanácsadásra a gondozottak rendszeresen járnak, gondozatlan –titkolt- terhességből származó újszülött nem volt.

0-7 éves korú gyermekek gondozása

Átlagosan egy csecsemőt otthonában 15-20 alkalommal látogatunk meg 1 éves koráig. Veszélyeztettség esetén ez a szám még magasabb lehet a szükségleteknek megfelelően.

1-3 éves gyermeket évi 6 alkalommal, 3-6 éves gyermekeket 4 alkalommal keresünk fel otthonukban, illetve az óvodában, bölcsődében. Veszélyeztettség esetén ez a szám is szükség szerint emelkedhet.

2017 szeptembere óta rizikó kérdőívet kell minden várandósról, újszülöttről, csecsemőről és kisgyermekről kitöltenünk, amely alapján meg tudjuk állapítani a szociális veszélyeztettséget. Szociális okból csak az lehet a veszélyeztetett, akiről írásbeli jelzés történt a gyermekjóléti szolgálat felé.

Kötelező státusz vizsgálatokat végzünk minden gyermeknél. iskolába kerülésig. Ez jelenleg 16 alkalom. kötelezően 1,2,3,4,6, valamint 9 hónapos korban, 1 éves, 15 és 18 hónapos korban valamint 2 évesen, 2,5 évesen, 3, 4, 5, 6 és 7 éves korban történnek a szűrések. Ezek a vizsgálatok kötelezőek, meg nem jelenés esetén jelzési kötelezettségünk van az ÁNTSZ felé.

Szűrések történnek mozgás- és értelmi fejlődés, színlátás, térlátás, rövidlátás és távollátás, hallás, magasvérnyomás betegség irányában. A kiszűrt eseteket jeleznünk kell a gyermekorvos felé. Városunkban nem jellemző az elmaradás, minden szülő megjelenik gyermekével a megbeszélte időpontban.

Nehézséget jelent viszont a kiszűrt esetek kezelése. Nagyon sokszor gondot jelent, hogy a fejlesztő intézetekben (Nevelési tanácsadó, Dévényi torna, logopédus, stb) több hónapos a

várakozási idő, vagy a segítő szakember olyan távolságban van városunktól, hogy azt a szülő sem a távolság, sem az anyagiak miatt vállalni nem tudja, vagy nem is akarja.

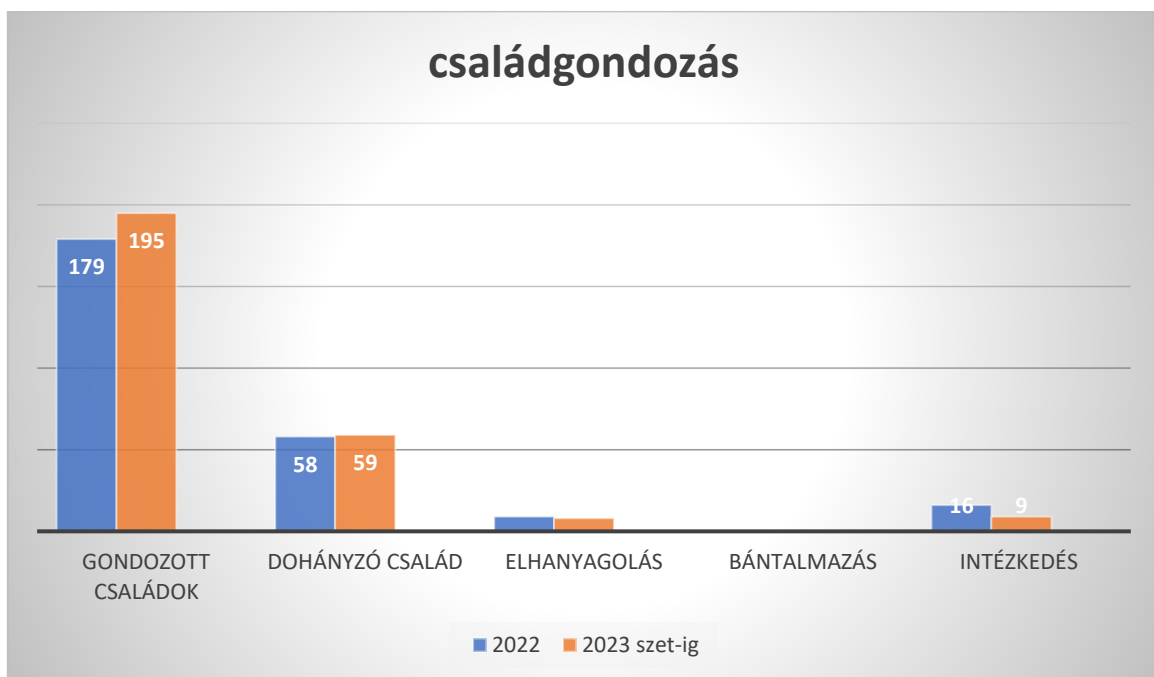
Szemészeti probléma esetén nemcsak a gyermekszemész elérése, hanem a szemüveg kiváltása is sok családnál probléma.

A családlátogatások száma 2022-ben 1540.

2023. szeptemberéig 1039 alkalom.

Családgondozás

Intézkedés az idei évben még nem sok mindössze 9 alkalommal történt, amely magában foglalja az írásbeli jelzéseket a Gyermekjóléti Szolgálatnak, a Gyámhivatalnak, védelembe vételi felülvizsgálatkor pedig a Gyermekjóléti Központnak írt helyzetértékeléseket. Ide tartoznak a Rendőrség általi megkeresések, valamint a környezettanulmányok írása a kórházak felé újszülött hazaadása ügyében.

Állami gondozásba vétel az általunk gondozott családok közül az idei évben még nem volt. Védelembevételi eljárások jelenleg is folyamatban vannak.

Látogatásaink során gyakran teljes családgondozást végzünk, hiszen nem csak a gyermekekkel, várandóssággal kapcsolatban tudunk segíteni. Sokszor párkapcsolati tanácsokat, testi és lelki egészséggel, mentálhigiénés segítséggel, higiéniai tanácsadással, életvezetési tanácsokkal is ellátjuk a gondozottakat. A gyászfeldolgozásban is igyekszünk segítséget nyújtani, de ez még sokszor Nekünk is nagyon nehéz feladat.

Védőoltási statisztikánk nagyon jó. Nincs oltásmegtagadás, a szülők a megbeszélte időben jelennek meg a védőoltásokon, elmaradás csak betegségből adódóan van, sosem szülői hanyagságból.

Napi munkánk

2022.11.01-től ismételten gyermekorvossal együtt dolgozhatunk. Dr. Sándor Imre Zoltán személyében egy szakképzett, kedves, segítőkész munkatársat kaptunk. A lakosság eleinte nehezen fogadta el, hogy csak kétnaponta van gyermekorvosi rendelés, de ezt előbb-utóbb megszokták, és megszerették Doktor Urat.

Egyre több szülő aggódva kérdezi, mi lesz novembertől, amikortól doktor úr már nem fog dolgozni városunkban. A gyermekorvossal sikerült rugalmas, konstruktív, jól működő munkakapcsolatot kialakítani. Az orvosi tanácsadás lebonyolításában aktív szerepet vállalunk a mai napig is.

A covid óta, régi „nyitott tanácsadás” rendszerünket felváltotta az időpontra bejelentkezés, amelyet jelenleg is betartunk. Könnyebb a szülőknek is, és mi is rugalmasabban be tudjuk osztani a családlátogatásokat. A távkonzultáció még mindig megengedett és elfogadott része a védőnői munkának. A telefonos és a social media felületén történő elérhetőség továbbra is igényként jelentkezik a gondozott családok részéről, ugyanakkor a mi munkánkat is megkönnyíti.

Sajnos kitolja a munkaidőt, a szülők akkor élnek a média adta lehetőségekkel, mikor nekik megfelelő (este, éjjel, hétvégén). Minden gondozott családdal a kapcsolatunk jó, bár az idei évet megnehezítette Kocsárdiné Járasi Erika tartós táppénze, mert ezen idő alatt az egész várost 1 területi védőnő (Bozó Bettina) látta el.

Óvodamunka

Évente kötelezően 3 alkalommal (szeptember, január, április) végzünk hajtetű szűrést az óvodákban, bölcsődében. Az óvoda vezetésének kérésére, amikor ők hajtetvességet tapasztalnak egy gyermeknél és kérik, mindig kimegyünk az óvodába és leszűrjük az egész óvodát. Sajnos a hajtetvesség visszatérő probléma a közösségekben, szinte minden alkalommal kiszűrésre kerülnek gyermekek, és elég gyakran ugyanazok a gyermekek. Ezek a kicsik a megfelelő hajkezelés után csak akkor mehetnek vissza az oviba, ha védőnői ellenőrzés is megtörtént.

Óvodai munkaterv alapján, igény esetén egészségfejlesztésben veszünk részt, előadást tartunk az óvónők által felkért témában. Az óvónőkkel, bölcsődei gondozónőkkel a kapcsolatunk jó, rendszeresen keresnek és hívnak bennünket, ha bármiben segítséget tudunk nyújtani (pl. bőrelváltozás, szemgyulladás, csipések, kék foltok).

Továbbképzések

A munkaértekezletek ismét személyes jelenléttel valósulnak meg. Továbbra is lehetőség van online formában továbbképzések végzésére. Az idén 3 online képzésre jelentkezünk:

- EESZT általános bemutatása,
- Válaszkész táplálás-probléma alapú megközelítése,
- Humán bélflóra jelentősége és befolyásolása.

Személyes megjelenéssel Békéscsabán a

- Transzgenerációs hatások a családok életében című egész napos képzésen vettünk részt.

Védőnői ellenőrzés, kapcsolatok.

Július 01-től átszervezésen esett át a Védőnői Szolgálat. Lacziné Ficzere Erika maradt a járási vezető védőnőnk, aki a továbbiakban az ellenőrzéseket végzi minden védőnőnél. Az idei évben ellenőrző látogatásakor hibát a munkánkban nem tárt fel. A tárgyi feltételeket munkánkhoz a törvényi előírásoknak megfelelőnek találta. A statusvizsgálatokat az előírásnak megfelelően végezzük.

Július 01-től új feladatkörrel, a városi kollegiális védőnői mentor (Madarász Boglárka) már nem csak segíti a munkánkat, hanem ő látja el a munkáltatói feladatokat is a megyei kórház részéről. Ő végzi a felméréseket, statisztikákat, elszámolásokat, szabadságnylvántartásokat, eszközigényléseket, stb. Segít a törvényi hátterek, rendeletek, jogszabályok, módszertani levelek rendszerezésében, megismerésében. Valamint tájékoztat a munkánkat érintő jogszabályi változásokban is.

Mezőhegyes városában -sok kolléganővel ellentétben- az átállás nem okozott fennakadást.

Mindezt a volt munkáltatónk, az Önkormányzat érdeme.

Köszönjük, hogy ezen időszak alatt nem lett megvonva tőlünk a számítógépes program, a telefon, a közművek használata, és a takarítás, a takarítószer sem.

Megyei Kórházhoz történő átszervezéssel azt már látjuk, hogy

- ❖ adminisztratív többletmunkánk keletkezett, megnőtt a statisztikai jelentések száma,
- ❖ negyedéves megrendelések alapján kapjuk majd meg az irodaszer igényeinket,
- ❖ a jól megszokott segítő, ismerős arcok helyett, e-mailben levelezünk, remélve a megoldásokat,
- ❖ az elmúlt 3 hónapban még igazán nem tapasztaltuk meg sem pozitív, sem negatív oldalát, mert nem volt olyan mértékű nagy problémánk, amit meg kellett volna oldani,
- ❖ a fizetésünkön kívül minden plusz juttatás elvételre került (cafeteria, „jutalom”), a fizetésünket újra számolták,
- ❖ a mentorvédőnőn keresztül történik mindenféle ügyintézés.

Közösségi munka

2023-ban nem tartottunk babaklubot. Ennek oka a helyhiány és a tartós helyettesítés. A babaklub helyiségében jelenleg kialakításra került a nőgyógyászati rákszűrésre szolgáló rész és itt történik a városi vérvételi helyen megjelent betegek számítógépre történő felvitele.

Szívesen rész veszünk a városunkat érintő egészségügyi szűrések szervezésében, lebonyolításában, de önállóan végezzük még mindig a Védőnői Szolgálatnál a nőgyógyászati méhnyakszűrést. Továbbra is az jelent problémát, hogy csak az ÁNTSZ-től kapott meghívó birtokában kereshetnek minket a szűrés kapcsán, és az idei évben is nagyon kevés kiértésítés történt.

Szoros kapcsolatot ápolunk a Vöröskereszt helyi alapszervezetével. Adománygyűjtésben segédkeztünk. Közvetítünk családok között, így egymást is tudják segíteni.

Szokásteremtő jelleggel immár negyedik alkalommal szerveztük még és bonyolítottuk le a Szoptatás Világhete alkalmából az Anyatejes Táplálás Világnapi rendezvényünket. Ezen az eseményen mindamelllett, hogy népszerűsítjük az anyatejes táplálást, köszöntjük a városunk újszülött babáit és családjukat. Az idei évben az Oktatási, Közművelődési, Turisztikai és Sportbizottság anyagi támogatásával, Jeszenka Zoltán alpolgármester Úr köszöntőjével 23 újszülöttnek és szüleinek tudtunk kedveskedni ajándékkal, vendéglátással, műsorral.

Oktató védőnői munka, továbbtanulás

Kocsárdiné Járasi Erika oktató védőnőként is dolgozik az Egészségügyi Főiskola részére. 2023.március áprilisában 1 főiskolai hallgató Dobsa Zsófia töltötte nálunk 5 hetes gyakorlatát. Bozó Bettina védőnő SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Karán Gyógypedagógia szak levelező tagozatán 2. éves tanulmányait kezdte meg.

Nehézségeink

2022 szeptemberében az alábbiakat írtuk:

„Újabban, sok gondot okoz az információ nem megfelelő áramlása, a tájékoztatás hiánya. Az egészségügyi szakellátásban történt változások, rendelési idő módosulások, megszűnések, új eljárásrendek, sokszor a gondozottjaink által jutnak el hozzánk. Az évek óta jól működő személyes kapcsolatok megszűnnek, az írásbeli tájékoztatások elmaradnak. A szakemberek az Anyukákkal üzengetnek egymásnak”.

Sajnos ez az idei évben semmit sem változott. Talán még élesebbé érezhetővé vált.

„A gondozott családok érdekében a helyi és járási szakemberekkel is szinte írásbeli jelzésre redukálódott le a korábban aktív, és jó személyes kapcsolat. Ennek hiányában úgy érezzük, egymás mellett eldolgozunk, de nem osztunk meg olyan információkat, melyek segítenék a munkánkat”

Sajnos ez sem változott, minden kérésünk ellenére.

Nem valósult meg, de továbbra is szeretnénk, ha aktívabb részvételre kapnánk lehetőséget a gondozottjainkat is érintő helyi döntésekben. Szívesen segítünk bármiben.

Köszönettel tartozunk viszont azért, hogy annak ellenére, hogy munkáltatónk megváltozott továbbra is nagyon jó és segítő a kapcsolat a Polgármesteri Hivatal minden dolgozójával, az Önkormányzat minden tagjával, és a Képviselő testülettel.

A munkahelyünk jól felszerelt, a munkánk elvégzéséhez minden adott. Amire viszont szükségünk volna az amortizáció miatt, -amennyiben a költségvetés megengedi – 2 db kerékpár. Amennyiben lehetséges, elektromos kerékpárt szeretnénk (majorba hamarabb tudnánk vele kijutni).

Kérjük és megköszönjük beszámolónk elfogadását.

Mezőhegyes, 2023. október 16.

Kocsárdiné Járási Erika és Bozó Bettina

Védőnők